

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 384/2020
24.09.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Комерцијалне банке а.д. Београд, против туженог АА из ..., ради дуга, одлучујући о сукобу надлежности између Основног суда у Прокупљу и Трећег основног суда у Београду, у седници одржаној 24.09.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету **СТВАРНО** и **МЕСНО** је **НАДЛЕЖАН** Основни суд у Прокупљу.

Образложење

Извршни поверилац је предлог за извршење на основу веродостојне исправе поднео Основном суду у Прокупљу, дана 23.05.2014. године, који је дозволио предложено извршење решењем Ив.бр.267/14 од 30.05.2014. године. Уз предлог је приложио и Уговор о дугорочном динарском кредиту, у коме су се странке у чл.11 споразумеле да су сагласне да ће све евентуалне спорове проистекле из овог уговорног односа настојати да реше споразумно, а уколико дође до судског спора уговорне стране одређују надлежност стварно и месно надлежног суда према седишту банке. По приговору дужника (кога нема у списима), стављено је ван снаге наведено решење, укинута су све спроведене радње, а списи достављени парничном одељењу тог суда на даљи поступак.

Основни суд у Прокупљу се решењем П 238/20 од 10.03.2020. године, огласио месно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и по правноснажности решења списе доставио Трећем основном суду у Београду, као стварно и месно надлежном према седишту тужиоца (банке) и суду чија је надлежност уговорена.

Трећи основни суд у Београду није прихватио своју месну надлежност, већ је актом П 23726/2020 од 10.09.2020. године, предмет доставио Врховном касационом суду.

Решавајући настали сукоб месне надлежности, на основу члана 22. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), Врховни

касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Прокупљу.

Према члану 39. став 1. Закона о парничном поступку, за суђење је опште месно надлежан суд на чијем подручју тужени има пребивалиште.

Одредбом члана 20. ЗПП прописано је да се суд може поводом приговора туженог, огласити месно ненадлежним ако је приговор поднесен најдоцније на припремном рочишту или ако оно није одржано до упуштања туженог у расправљање о главној ствари на првом рочишту за главну расправу (став 1), а суд се може огласити по службеној дужности месно ненадлежним само кад постоји искључива месна ненадлежност неког другог суда најдоцније на припремном рочишту или ако оно није одржано до упуштања туженог у расправљање о главној ствари на првом рочишту за главну расправу (став 2).

Одредбом члана 64. ЗПП прописано је да ако законом није одређена искључива месна надлежност неког суда, странке се могу споразумети да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан (став 1), да овај споразум важи само ако је писмено састављен и ако се тиче одређеног спора или више спорова који сви проистичу из одређеног правног односа (став 3) и да исправу о споразуму тужилац мора приложити уз тужбу, а тужени уз приговор ненадлежности или одговор на тужбу.

Тужилац је иницирао поступак подношењем предлога за извршење на основу веродостојне исправе Основном суду у Прокупљу против извршног дужника АА из ..., како је означено у поднетом предлогу за извршење и у извршној исправи, чиме је засновао надлежност тог суда, а исправу о споразуму је приложио уз предлог за извршење. Према члану 11. Уговора о дугорочном динарском кредиту, странке су сагласне да ће све евентуалне спорове проистекле из овог уговорног односа настојати да реше споразумно, а уколико дође до судског спора уговорне стране одређују надлежност стварно и месно надлежног суда „према седишту банке“.

На основу овако закљученог споразума о месној надлежности није могуће установити надлежност Трећег основног суда у Београду. Наиме, седиште банке је у Београду на чијој територији је у време закључења приложеног Уговора постојало пет општинских судова, док је сада судска надлежност на територији Града Београда у првостепеном парничном поступку, у овој врсти спорова, подељена између три суда – Првог, Другог и Трећег основног суда у Београду. Код оваквог стања ствари не постоји тачка везивања која би установила надлежност овог суда за даље поступање, јер Трећи основни суд у Београду, није постојао у време закључења предметног уговора, а и споразум о надлежности је неодређен јер је уговорена надлежност „суда према седишту банке“.

Како се не ради о спору у коме постоји искључива месна надлежност одређеног суда, надлежност суда за поступање у овој правној ствари одређује се на основу општих правила о месној надлежности, тј. на основу одредбе члана 39. став 1. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 22. став 1. у вези члана 23. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**